

ISSN 1335-664X

1/2009

**OBČASNÍK KNIHOVNÍKOV
BRATISLAVSKÉHO KRAJA 1/09**

**(bulletin Krajskej pobočky
Spolku slovenských knihovníkov
Bratislavského kraja)**

**VYDAVATEĽ,
TLAČ A REDAKCIA**

**Knižnica Ružinov
Tomášikova 25
821 01 Bratislava**

IČO: 226 815

Tel: 02/44 45 47 04

Fax: 02/44 45 60 36

E-mail:

kniznica@kniznica-ruzinov.biz

ZODPOVEDNÝ

REDAKTOR

PhDr. Darina Horáková

VÝKONNÝ

REDAKTOR

(aj DTP)

Mgr. Peter Kuzma

REDAKČNÁ RADA

PhDr. Sylvia Kováčová

(predseda)

PhDr. Daniela Birová

Mgr. Anna Gašparovičová

Mgr. Eva Ciferská

PhDr. Anna Faklová

Mgr. Beatrix Gundelová

Mgr. Jana Jelínková

Mgr. Peter Kuzma

MIESTO

A DÁTUM VYDANIA

Bratislava, 15. 6. 2009

(ako 1. číslo v roku 2009, celkove 18.)

Vychádza 2 x ročne

Evid. č.: EV 981/08 (MK SR)

Zadarmo

(distribované len pre

členov Krajskej pobočky SSK BK)

TYP PÍSMA

Times New Roman

NÁKLAD

200 výtlačkov

REDAKČNÁ

UZÁVIERKA

1. 6. 2009

**KRAJSKÁ POBOČKA
SPOLKU SLOVENSKÝCH KNIHOVNÍKOV
BRATISLAVSKÉHO KRAJA
KNIŽNICA RUŽINOV
BRATISLAVA**

ISSN 1335-664X

**OBČASNÍK
KNIHOVNÍKOV
BRATISLAVSKÉHO
KRAJA**

O B S A H

1. Peter Kuzma: Čo robiť a ako ďalej (5)
2. Príhovor predsedníčky Krajskej pobočky SSK BK (7)
3. Eva Šulajová: Výsledky činnosti verejných knižníc v Bratislave v roku 2008 (9)
4. Anna Šavarová: Ako pracovali knižnice okresov Pezinok, Malacky a Senec v roku 2008 (21)
5. Anna Gašparovičová: Pocta Milanovi Rúfusovi (26)
6. Báseň Milana Ráfusa a cena, ktorá mu bola udelená (28)
7. Eva Cíferská: Najkrajšie knihy Slovenska 2008 (30)
8. Čo by vás mohlo zaujímať (36)

Autori príspevkov

PhDr. Sylvia Kováčová - Goethe-Institut Bratislava
(sylvia.kovacova@bratislava.goethe.org)

Mgr. Eva Šulajová - Mestská knižnica v Bratislave
(sulajova@mestskakniznica.sk)

Anna Šavarová - Malokarpatská knižnica v Pezinku

Anna Gašparovičová - Malokarpatská knižnica v Pezinku
(riaditel@kniznicapezinok.sk)

Mgr. Eva Cíferská - Bibiana - medzinárodný dom umenia pre deti, Bratislava (ciferska@bibiana.sk)

Mgr. Peter Kuzma - Knižnica Ružinov, Bratislava
(kuzma@kniznica-ruzinov.biz)

Ročník 10

Rok 2009

Číslo 1

Tradičný prológ Výkonného

Čo robiť a ako ďalej

Aby som pravdu povedal, tentoraz ani neviem, o čom mám písať. Držíte v ruke už osemnásť číslo Občasníka a práve teraz čítate už osemnásť úvodník Výkonného. Všetličo už bolo povedané, napísané, naznačené či skryté medzi riadkami. Na margo toho by bolo možné všetličo vyhodnocovať, analyzovať, rozoberať a „pitvať“. Naznačovať súvislosti, väzbu, vzťahy, mieru ich závažnosti, opodstatnenosti, aktuálnosti a podobne.

Nechcem sklízať do roviny všeobecného spoločenského konštatovania, a tak zostaňme na „poli“ kultúrnom, a v rámci neho - ak chcete - na „políčku“ či „láne“ „pamäťových inštitúcií“ alebo - ešte bližšie - na „hriadke“ knižníc a knižničnej činnosti. Aj keď len „hriadka“, je tak obrovská, že len človek neznalý veci ju môže považovať za nejakú spoločnú platformu či spoločný priestor. Samozrejme, teraz to trochu vulgarizujem. Zvyknem to vraieť aj tak, že vezmeme si napríklad niekoľko inštitúcií, ktoré jednoznačne vykonávajú knižničnú a informačnú činnosť a pritom zistíme, že tieto inštitúcie nemajú jedna s druhou vlastne nič spoločné, častokrát ozaj len to, že niečo požičiavajú a uchovávajú. Zdá sa vám to absurdné a pritiaľnuté za vlasy?

Skúsme ešte konkrétnejšie, veď sa nachádzame na stránkach Občasníka knihovníkov Bratislavského kraja, čo je periodikum Krajskej pobočky SSK Bratislavského kraja. Čo je vlastne spolková činnosť? Aké sú jej atribúty, priority a zamerania, stratégia, taktika, zmysel a význam? Aké je jej poslanie? Má niekoho alebo niečo podporovať, zastrešovať alebo nebodaj suplovať? Ak áno, kedy, za akých okolností a v akom rozsahu? Že je to jasné a jednoznačné? Ako pre koho. Prax a životné skúsenosti ma naučili, že veci,

javy a udalosti predkladané alebo interpretované ako jasné a samozrejme, a teda bezproblémové, vôbec takými nie sú, aj keď môžu budiť ten dojem. Vyššie povedané navodzuje isté „rozpaky“ či „hľadania“, ktoré sú - podľa môjho názoru - typické viac či menej pre všetky krajské pobočky na Slovensku. Čo vlastne všetci chceme a čo očakávame od našej spolkovej činnosti? Treba si uvedomiť, že knižničná spolková činnosť je len odrazom „klímy“ a „atmosféry“, ktorá vládne v celkovom systéme spoločenskom a kultúrnom.

V tomto smere - aj vzhľadom na všetky vyššie uvedené „rušivé“ a „zavádzajúce“ tendencie - súhlasím s tvrdením predsedníčky Krajskej pobočky SSK BK (pozri nasledujúci príspevok) a tiež si myslím, že je to vlastne zázrak ako sa darí činnosť a aktivity Krajskej pobočky v Bratislavskom kraji udržiavať a častokrát aj inovovať (aj keď nie tak bombasticky, pretože prostriedky na propagáciu, reklamu a tvorbu imidžu nie sú jednoducho žiadne), a to s minimálnymi, respektíve žiadnymi prostriedkami. Jedným z takýchto zázrakov, priatelia, je aj náš Občasník, aj keď neviem dokedy to vydrží...? Veď aj jeho názov vlastne znamená, že sa mu občas nemusí podariť uzrieť svetlo sveta. Ale to by už nebol občasník, lebo ten musí byť vydaný aspoň 2x ročne.

Na záver by som chcel už vopred vyjadriť uznanie každému - či už jednotlivcovi alebo kolektívu v podobe komisie, poradného orgánu či rady - komu sa podarí nejakým spôsobom „uchopiť“, „obsiahnuť“ či „ujasniť“ a následne „utriediť“ a „zorganizovať“ súvislosti vyššie naznačené alebo medzi riadkami tušené a vnieť tak trochu svetla do knižničných zákutí a tajností.

Práve preto, že si myslím, že to vôbec nie je jednoduché, a už vôbec nie jasné a samozrejme.

Výkonný

Príhovor predsedníčky KP SSK BK

Milé kolegyně, milí kolegovia,

prehupli sme sa do štvrtého roku volebného obdobia terajšieho výboru Krajskej pobočky Bratislavského kraja. Je to súčasne aj posledný rok, v ktorom bude výbor pracovať v doterajšom zložení.

Koncom tohto roku budete Vy, naši členovia, hodnotiť našu prácu a Vy sa budete na konferencii krajskej pobočky rozhodovať, komu z kandidátov dáte svoj hlas na ďalšie volebné obdobie.

V druhej polovici tohto roku pripraví teda výbor krajskú konferenciu, na ktorej budeme predovšetkým bilancovať a diskutovať s vami o tom, či sa nám podarilo Vás zaujať, či sme ponúkli - v rámci našich veľmi skromných finančných možností bez akýchkoľvek dotácií - program, ktorý aspoň časť našich členov pritiahol k spolkovéj činnosti.

Musím sa priznať, že mi to niekedy pripadá ako zázrak, že sa nám darí spolkovú činnosť naďalej udržiavať, ak nie rozvíjať. Verte mi, nie je to ľahké a bez nezištnej podpory mnohých našich členov by to ani nebolo možné. Chcela by som Vás už teraz pred letnými dovolenkami poprosiť, aby ste porozmýšľali, obhliadli sa okolo seba vo svojom okolí a čo najskôr navrhli kandidátov z radov našich členov, o ktorých si myslíte, že by Vás mohli kompetentne v budúcich rokoch zastupovať.

Činnosť našej pobočky sa rozbehla hneď od začiatku tohto roku. Na našom prvom tohtoročnom zasadnutí výboru sme sa rozhodli symbolickou sumou prispieť verejným knižniciam z nášho kraja, ktoré vo svojich priestoroch zorganizovali úspešné podujatie na podporu čítania detí a súčasne aj propagácie knižníc pod názvom „Noc s Andersenom“. Išlo skôr o symbolický akt, nakoľko naše prostriedky sú viac než obmedzené, ale ako sme sa dozvedeli od organizátorov, každá kvapka poteší. O to viac nás povzbudila ochota vydavateľstva IKAR, poskytnúť mladým nocľazníkom v našich knižniciach

pri tejto príležitosti naozaj hodnotné knižné dary v podobe encyklopédií pre deti a mládež.

V máji sme zorganizovali za výdatnej pomoci Knižnice Bratislava – Nové mesto ďalší z tréningov psychosociálnych zručností pre knihovníkov pod názvom „Verbálna a neverbálna komunikácia v kontakte s čitateľom“. V čase písania tohto príhovoru sa mi ešte nepodarilo získať reakcie a hodnotenia od účastníkov. Iste však všetci radi privítame, ak sa so svojimi poznatkami s nami podelia na stránkach budúceho čísla Občasníka.

Na jeseň tohto roku plánujeme pokračovať v takomto type podujatí, ktoré odborne pripravuje a vedie Mgr. Jana Vozníková, pod názvom „Praktický výcvik asertívnej komunikácie“.

Už po niekoľko rokov sme na zasadnutiach výboru rozmýšľali o tom, že by sme pre našich členov radi zorganizovali zájazd za „hranice všedných dní“. A tak sa zrodil nápad na jednodňový odborný a súčasne aj poznávací zájazd do Budapešti. Chceme navštíviť mestskú knižnicu – Fövérossy Ervin Szabó Konyvtár v krásnej neobarokovej budove v centre Budapešti s množstvom krásnych študovní, s výborným technickým vybavením, so zaujímavým oddelením pre deti a mládež.

Pre záujemcov prikladám adresu webového sídla v angličtine. http://www.fszek.hu/english/our_libraries/central_library/information_page

Okrem toho by sme chceli záujemcom ponúknuť aj prehliadku krás maďarskej metropoly. Kolegovia z maďarského zväzu knihovníkov, konkrétne pani Ilona Hegyközi zo Széchenyiho knižnice v Budapešti, ktorá sa v minulom roku zúčastnila našej konferencie o meraní výkonov, nám ochotne ponúkli pomocnú ruku pri organizácii odborného programu. Bude to pravdepodobne naše posledné odborné podujatie pred koncom volebného obdobia. Všetci záujemcovia o zájazd sa môžu prihlásiť na mojej e-mailovej adrese: sylvia.kovacova@bratislava.goethe.org

Pri príležitosti blížiacich sa dovolení by som Vám chcela poďakovať za Vašu doterajšiu prácu a popriať vám veľa oddychu, zážitkov a nových poznatkov.

Sylvia Kováčová

**Mestská knižnica v Bratislave
informuje o stave
bratislavských verejných knižníc
za rok 2008**

Eva Šulajová

**Výsledky činnosti verejných knižníc v Bratislave
v roku 2008**

Bratislava, hlavné mesto SR, má na svojom území osemnásť verejných knižníc, z toho sedemnášť pokrýva svojou činnosťou jednotlivé mestské časti a osemnástou je Mestská knižnica v Bratislave s funkciou verejnej knižnice pre obyvateľov mesta.

V štatistickom systéme Ministerstva kultúry Slovenskej republiky sú bratislavské verejné knižnice členené nasledovne:

REGIONÁLNA KNIŽNICA

Mestská knižnica v Bratislave (ďalej Mestská knižnica) je riadená Magistrátom hlavného mesta SR Bratislavy a v štatistickom systéme je evidovaná ako **regionálna knižnica** so službami pre obyvateľov celého hlavného mesta.

Mestská knižnica má štyri špecializované pracoviská: Úsek krásnej a cudzojazyčnej literatúry na Laurinskej ul. 5, Úsek odbornej literatúry s Oddelením pre nevidiacich a slabozrakých na Klariskej ul. 16, Úsek literatúry pre deti a mládež na Kapucínskej ul. 3 a Úsek hudobnej a umenovednej literatúry na Kapucínskej ul. 1.

MESTSKÉ KNIŽNICE

Staromestská knižnica, Knižnica Ružinov, Knižnica Bratislava - Nové Mesto a Miestna knižnica Petržalka s právnym subjektom sú priamo riadené miestnymi úradmi mestských častí Bratislavy. Výnimku tvorí Odbor knižnično-informačných služieb – pôvodne Miestna knižnica Dúbravka, ktorá pri ponechaní funkcií mestskej knižnice pre mestskú časť Dúbravka, podlieha priamemu riadeniu Domu kultúry v Dúbravke. Tieto knižnice svojou činnosťou komplexne pokrývajú okresy Bratislava 1, Bratislava 2, Bratislava 3, Bratislava 4, Bratislava 5 a sú evidované ako **mestské knižnice**.

Staromestská knižnica so sídlom na Blumentálskej ul. 10/a má štyri pobočky: Karadžičova 1, Panenská 1, Záhrebská 8, Západný rad 5.

Knižnica Ružinov so sídlom na Tomášikovej ul. 25 má jednu ústrednú knižnicu na Miletičovej 47 a štyri pobočky: Bachova 7, Na úvrati 52, Zimná 1, Tomášikova 25.

Knižnica Bratislava - Nové Mesto so sídlom na Pionierskej ul. 12 má tri pobočky: Kutuzovova 15/a, Stromová 18, Jeséniova 51.

Miestna knižnica Petržalka so sídlom na Kutlíkovej ul. 17 má desať pobočiek: Ambroseho 4, Furdekova 1, Haanova 37, Lietavská 14, Lietavská 16, Rovniankova 3, Vavilovova 24, Vavilovova 26, Vyšehradská 27, Vyšehradská 29.

OBECNÉ KNIŽNICE S PROFESIONÁLNYMI ZAMESTNANCAMI

Miestne knižnice bez právneho subjektu podliehajúce riadeniu oddelení kultúry príslušných miestnych úradov pokrývajú svojou činnosťou mestské časti Vrakuňa, Podunajské Biskupice, Rača, Vajnory, Karlova Ves, Lamač a Devínska Nová Ves. Sú evidované ako **obecné knižnice s profesionálnymi zamestnancami**.

Miestna knižnica Podunajské Biskupice so sídlom na Latorickej 4 má jednu pobočku Biskupickej ul. č. 1.

OBECNÉ KNIŽNICE S NEPROFESIONÁLNYMI ZAMESTNANCAMI

Miestne knižnice bez právneho subjektu podliehajúce riadeniu oddelení kultúry príslušných miestnych úradov so zamestnancami pracujúcimi v knižnici na menší ako polovičný pracovný úväzok pokrývajú svojou činnosťou mestské časti Devín, Záhorská Bystrica, Jarovce, Rusovce a Čunovo. Sú evidované ako **obecné knižnice s neprofesionálnymi zamestnancami**.

SPOLUPRÁCA VEREJNÝCH KNIŽNÍC

Výkonom metodickej činnosti pre verejné knižnice v Bratislave je v zmysle svojej zriaďovacej listiny poverená Mestská knižnica v Bratislave.

V roku 2008 sa prejavila aktívna spolupráca verejných knižníc v Bratislave v troch dominantných oblastiach.

Odborné aktivity Mestskej knižnice pre zamestnancov verejných knižníc v Bratislave

Začiatkom roka 2008 Mestská knižnica pripravila metodický seminár k vyplňaniu štatistických výkazov o knižnici KULT (MK SR) 10-01 za rok 2007. Seminár sa koná pravidelne každý rok a venuje sa problematike štatistického vykazovania činnosti knižníc.

V spolupráci so Slovenskou národnou knižnicou v Martine sa konal pracovný seminár Rešeršovanie v OPAC SNK, ktorý bol zameraný na orientovanie sa na stránkach www.snk.sk a www.kis3g.sk, ako aj na prácu so súborným katalógom Slovenskej národnej knižnice, rešeršovanie a rôzne možnosti vyhľadávania záznamov.

V spolupráci s Krajskou pobočkou Spolku slovenských knihovníkov v Bratislave a Pracovnou skupinou pre informačné technológie pri OKS SR SNK v Martine sa pripravil seminár Tvorba webových stránok knižníc o prístupnosti webových stránok knižníc spojený s praktickými ukážkami. Seminár bol určený zamestnancom knižníc, ktorí sú poverení starostlivosťou o webové sídlo knižnice.

Spoločné aktivity vo vzťahu k deťom a mládeži

Verejné knižnice v Bratislave spojili svoje aktivity aj v oblasti práce s deťmi a mládežou. Vytvorili dve pracovné skupiny, ktoré sa počas roka venovali dvom aktuálnym oblastiam - čítaniu detí a mládeže a elektronickým informačným zdrojom, ktoré sú cenným pomocníkom v procese vzdelávania detí a mládeže.

Zo zástupcov Mestskej knižnice, Staromestskej knižnice, Knižnice Ružinov, Knižnice Bratislava – Nové Mesto a Miestnej knižnice Petržalka sa vytvorila pracovná skupina pre realizovanie **prieskumu čítania u detí a mládeže**. Ďalším dôležitým členom pracovnej skupiny bola Malokarpatská knižnica v Pezinku - vykonanie prieskumu čítania u žiakov základných a stredných škôl sa naplánovalo v celom Bratislavskom kraji. Prieskum sa realizoval na základe úzkej spolupráce s Katedrou knižničnej a informačnej vedy Filozofickej fakulty Univerzity Komenského a s jej študentmi. Pre účely prie-

skumu členovia pracovnej skupiny vytypovali 88 škôl Bratislavského kraja, z toho 50 základných a 38 stredných. Prieskum sa realizoval v októbri a novembri 2008 v 38 školách s cieľom zistiť, prečo žiaci vo veku 13 - 17 rokov nečítajú, čo si myslia o knižniciach a ich službách, čo od knižníc očakávajú. Jeho vyhodnotenie v spolupráci s Kul-túrnym observatóriom Národného osvetového centra sa uskutočnilo koncom roka 2008, náročné spracovanie výskumnej správy prebehlo v 1. štvrtroku 2009. Tlač výskumnej správy v spolupráci s Centrom vedecko-technických informácií SR a zverejnenie výsledkov prieskumu by malo prísť na rad v septembri 2009.

Druhá pracovná skupina pre **elektronické informačné zdroje** zložená zo zástupcov Mestskej knižnice, Staromestskej knižnice, Knižnice Ružinov, Knižnice Bratislava – Nové Mesto a Miestnej knižnice Petržalka spolupracovala so zástupcami firmy Albertiny Icome Bratislava. Cieľom činnosti pracovnej skupiny bolo vypracovanie spoločného projektu so zameraním sa na elektronické informačné zdroje pre deti a mládež. Projekt je momentálne v štádiu testovania Oxfordských textových databáz v zúčastnených knižniciach. Testovanie prebieha v spolupráci so strednými školami a ich žiakmi.

Spoločné podujatia

V roku 2008 sa realizovali dve spoločné podujatia Mestskej knižnice a bratislavských verejných knižníc – jedno venované deťom, druhé celej bratislavskej verejnosti.

2. ročník Jarného maratónu s knihou sa realizoval v Mestskej knižnici, Staromestskej knižnici, Knižnici Ružinov, Knižnici Bratislava – Nové Mesto a v Miestnej knižnici Petržalka počas Týždňa slovenských knižníc. Bol venovaný 180. výročiu narodenia pedagóga, spisovateľa, folkloristu, zberateľa a vydavateľa ľudových rozprávok Pavla Dobšinského. Od pondelka 10. 3. do piatku 14. 3. 2008 sa postupne každý deň v inej knižnici čítala deťom jeho rozprávka Traja zhavranení bratia. Interaktívne čítanie deťom predviedli a do hry ich zapojili členovia Divadla Ludus. 2. ročník Jarného maratónu bol zároveň venovaný Dňu ľudovej rozprávky, za ktorý bol vyhlásený 16. marec 2008 na základe knihovníckej ankety, ktorá prebiehala v rámci kampane Slovensko Dobšinskému.

Bratislavská burza kníh 26. 4. – 2. 5. 2008: spoločná charitatívna akcia (predaj vyradených kníh) Mestskej knižnice, Staromestskej knižnice, Knižnice Ružinov, Knižnice Bratislava – Nové Mesto a Miestnej knižnice Petržalka. Na burzu prispela knihami po prvýkrát aj Ústredná knižnica Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Vyradené knihy z knižníc sa predávali v cene 1 ks/10,-Sk. Výťažok z predaja v hodnote 73 180,-Sk sa použil na nákup zvukových kníh pre čitateľov Oddelenia pre nevidiacich a slabozrakých Mestskej knižnice v Bratislave.

HLAVNÉ UKAZOVATELE ČINNOSTI VEREJNÝCH KNIŽNÍC

KNIŽNIČNÝ FOND

V roku 2008 tvorilo **knižničný fond** bratislavských verejných knižníc **1 238 422** knižničných jednotiek, z toho bolo **1 169 769 kníh** (94,5%), **58 962 audiovizuálnych dokumentov** (4,8%), **527 elektronických a digitálnych dokumentov** (0,04%) a **9 164 iných špeciálnych dokumentov** (0,7%).

Z tematického hľadiska 67,0% knižničného fondu tvorila krásna literatúra v počte 829 751 dokumentov a 33,0% odborná literatúra v počte 408 671 dokumentov.

Do knižníc dochádzalo spolu **638 titulov periodík** (z toho 158 zahraničných) v **1 171 exemplároch**. Počet titulov sa s ohľadom na rok 2007 znížil o 13, počet exemplárov sa zvýšil o 30.

Bratislavské verejné knižnice majú prevažnú väčšinu knižničného fondu priamo vo voľnom výbere, je prístupný na regáloch a čitatelia majú možnosť byť s ním v priamom kontakte. **Vo voľnom výbere** sa v roku 2008 nachádzalo **1 138 785 dokumentov**, čo je 92% celkového knižničného fondu.

Ročný prírastok knižničného fondu

V roku 2008 predstavoval **celkový ročný prírastok** verejných knižníc v Bratislave **25 481 dokumentov**, z toho **21 455 bolo získaných kúpou**, **4 021 darom** a **5 bezodplatným prevodom**. V porovnaní s rokom 2007 je celkový ročný prírastok vyšší o 2 850 dokumentov.

Úbytok knižničného fondu

Úbytok knižničného fondu vo verejných knižniciach v roku 2008 predstavoval **46 711 dokumentov**, čo je o 4 228 viac ako v rovnakom období minulého roku.

Úbytok knižničného fondu tvorilo bežné vyradovanie opotrebovanej a zastaranej literatúry, ako aj vyradenie kníh zo zatvorenej pobočky Miestnej knižnice Rača v Krasňanoch.

Automatizovane spracovaný knižničný fond

Z celkového knižničného fondu v počte 1 238 422 dokumentov majú knižnice automatizovane spracovaných **943 614 dokumentov (76,2%)**, čo je v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku o 43 224 dokumentov viac.

Knižničný fond spracováva automatizovane 8 verejných knižníc:

Staromestská knižnica a Miestna knižnica Vrakuňa majú automatizovane spracovaný celý knižničný fond.

Miestna knižnica Petržalka má spracovaných takmer 100% knižničného fondu,

Knižnica Ružinov 94%,

Knižnica Bratislava - Nové Mesto 89%,

Mestská knižnica 79%,

Miestna knižnica Lamač 57% a

Miestna knižnica Podunajské Biskupice 25%.

VÝPOŽIČKY A SLUŽBY

Prehľad počtu výpožičiek bratislavských verejných knižníc v rokoch 2004 – 2008

Výpožičky v roku 2008

V roku 2008 pracovníci verejných knižníc v Bratislave zrealizovali **1 878 769 výpožičiek** (o 110 266 menej ako v roku 2007).

Celkový počet výpožičiek tvorilo:

270 054 výpožičiek odbornej literatúry (14,4%) a **779 650** výpožičiek krásnej literatúry (41,5%) **pre dospelých**.

67 413 výpožičiek odbornej literatúry (3,6%) a **252 090** výpožičiek krásnej literatúry (13,4%) **pre deti**.

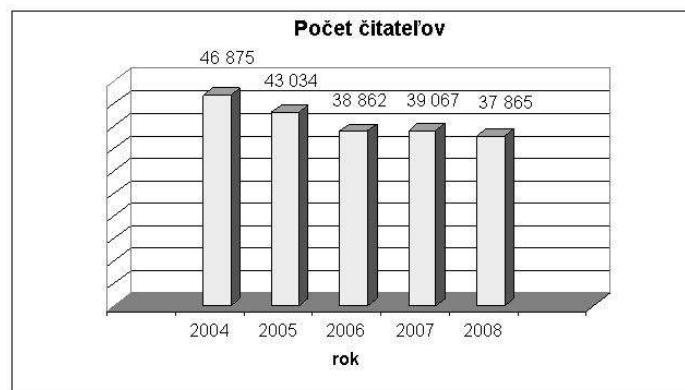
509 562 výpožičiek **periodík** (27,1%).

Z celkového počtu výpožičiek bolo **1 362 802 absenčných** (72,5%) a **515 967 prezenčných výpožičiek** (27,5%).

Výpožičky špeciálnych dokumentov v počte **57 004** tvorili 3,0% celkového počtu výpožičiek. Požičalo sa 53 044 audiovizuálnych, 392 elektronických a 3 568 iných špeciálnych dokumentov.

ČITATELIA

Prehľad počtu čitateľov bratislavských verejných knižníc v rokoch 2004 – 2008

Čitatelia v roku 2008

V roku 2008 bolo v bratislavských verejných knižniciach zaregistrovaných **37 865 čitateľov** (o 1 202 menej ako v rovnakom období minulého roku), z nich bolo **10 098 detí do 15 rokov (26,7%)**, o 337 menej ako v rovnakom období minulého roku.

Detskí čitatelia do 15 rokov

Zvykneme hovoriť o tom, že deti nečítajú, že ich to nebaví, že čítať nevedia. Robíme prieskumy čítania, závery, hodnotíme podieľanie internetu na nečítaní. A čísla ukazujú, že počty detských čitateľov v knižniciach sa pomaly znižujú.

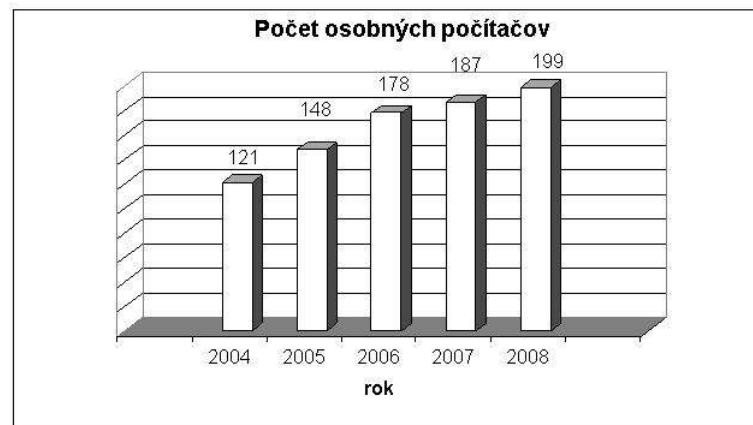
Rok	2004	2005	2006	2007	2008
Počet detských čitateľov	11 937	11 511	10 428	10 435	10 098

Návštevnosť knižníc

Za rok 2008 sa návštevnosť knižníc v celoslovenskej štatistike začala vykazovať spoločne s návštevnosťou podujatí, čo pôsobí priaznivo. Do bratislavských verejných knižníc zavítalo **480 983 návštevníkov**, z nich 46 527 navštívilo podujatia knižníc. V porovnaní s rokom 2007 sa počet návštev zvýšil o 16 453, ale ak by sme návštevnosť podujatí do úvahy nebrali, v porovnaní s rokom 2007 by bol počet návštevníkov knižníc o 30 074 nižší.

INFORMAČNÉ TECHNOLOGIE

Prehľad počtu osobných počítačov v bratislavských verejných knižniciach v rokoch 2004 – 2008

Graf počtu osobných počítačov za roky 2004 - 2008 znázorňuje dôrazný prístup bratislavských verejných knižníc k moderným informačným technológiám.

Z osemnástich knižníc v roku 2008 poskytovalo internetové služby pre verejnosť 9 knižníc, webovú prezentáciu malo 14 knižníc a on-line katalóg na internete sprístupňovalo 7 knižníc.

Internetové služby

V roku 2008 poskytovalo internetové služby verejnosti **9 verejných knižníc na 61 počítačoch (Personal Computer - PC)**: Mestská knižnica na 24 PC, Staromestská knižnica na 10 PC, Knižnica Ružinov na 10 PC, Miestna knižnica Podunajské Biskupice na 3 PC, Knižnica Bratislava - Nové Mesto na 7 PC, Miestna knižnica Rača na 1 PC, Miestna knižnica Karlova Ves na 3 PC, Miestna knižnica Lamač na 2 PC a Miestna knižnica Petržalka na 1 PC.

Internetové služby v bratislavských verejných knižniciach využilo spolu **25 997 používateľov** (o 6 684 viac ako v roku 2007): internet v Mestskej knižnici využilo 19 087 používateľov, v Staromestskej knižnici 1437 používateľov, v Knižnici Ružinov 2 162, v Miestnej knižnici Podunajské Biskupice 1 740, v Knižnici Bratislava - Nové Mesto 244, v Miestnej knižnici Rača 10, v Miestnej knižnici Karlova Ves 492, v Miestnej knižnici Lamač 681 a v Miestnej knižnici Petržalka 144 používateľov.

Webové stránky

Webovú stránku s prezentáciou činnosti svojej knižnice má 14 bratislavských verejných knižníc (78%).

V porovnaní s rokom 2007, keď prezentáciu na webovej stránke malo len 9 knižníc, je situácia omnoho lepšia. Viacero zriaďovateľov vyčlenilo pre svoju knižnicu miesto na stránkach svojej mestskej časti. Bez adekvátnej webovej prezentácie zostali v roku 2008 len štyri knižnice (Miestna knižnica Rača, Miestna knižnica Devín, Miestna knižnica Záhorská Bystrica, Miestna knižnica Jarovce – má na stránke www.jarovce.sk zverejnený on-line katalóg bez akejkoľvek informácie o knižnici).

Vlastné webové stránky s podrobnými údajmi o svojej knižnici má:

Mestská knižnica v Bratislave: www.mestskakniznica.sk (v celoslovenskej súťaži o najlepšiu knižničnú webovú stránku Top WebLib za rok 2008 získala webová stránka Mestskej knižnice Čestné uznanie za trvale kvalitné webové sídlo).

Staromestská knižnica: www.starlib.sk (v celoslovenskej súťaži o najlepšiu knižničnú webovú stránku Top WebLib za rok 2008 získala webová stránka Staromestskej knižnice Čestné uznanie za trvale kvalitné webové sídlo).

Knižnica Ružinov: www.kniznica-ruzinov.biz (v celoslovenskej súťaži o najlepšiu knižničnú webovú stránku Top WebLib za rok 2008 získala webová stránka Knižnice Ružinov 2. miesto v kategórii verejných a školských knižníc).

Knižnica Bratislava - Nové Mesto: www.kbnm.sk

Miestna knižnica Petržalka: www.kniznicapetrzalka.sk

Webové stránky v rámci webovej prezentácie svojho zriaďovateľa má:

Miestna knižnica Vrakuňa: www.vrakuna.sk

Miestna knižnica Podunajské Biskupice: www.biskupice.sk

Miestna knižnica Vajnory: www.vajnory.sk

Miestna knižnica Karlova Ves: www.karlovaves.sk

Miestna knižnica Dúbravka: www.dkdubravka.sk

Miestna knižnica Lamač: www.lamac.sk

Miestna knižnica Devínska Nová Ves: www.devinskanovaves.sk

Miestna knižnica Rusovce: www.rusovce.sk

Miestna knižnica Čunovo: www.cunovo.sk

V roku 2008 navštívilo webové stránky knižníc **107 039 návštevníkov** (o 40 857 viac ako v roku 2007). Medzi najnavštevovanejšie stránky patrili stránky Mestskej knižnice v Bratislave (58 052 návštev) a Staromestskej knižnice (20 208 návštev).

On-line katalóg

On-line katalóg na internete má sedem knižníc – Mestská knižnica, Staromestská knižnica, Knižnica Ružinov, Miestna knižnica Podunajské Biskupice, Miestna knižnica Karlova Ves, Miestna knižnica Petržalka a Miestna knižnica Jarovce.

NA ZÁVER

V roku 2008 tvorilo sieť verejných knižníc v Bratislave 18 knižníc a ich 22 pobočiek. Sieť knižníc sa síce nenápadne, ale predsa len postupne pomaly mení. Miestna knižnica Dúbravka prešla na prelome rokov 2006 - 2007 pod riadenie Domu kultúry v Dúbravke a zmenila názov na Odbor knižnično-informačných služieb, ktorý už neobsahuje slovo knižnica. Kým v roku 2005 mala knižnica ešte 11 zamestnancov, v roku 2007 zostali z nich len štyria. Napriek tomu, že práve táto knižnica by mala fungovať ako mestská knižnica pre mestskú časť Dúbravka. Miestna knižnica v Záhorskej Bystrici je od roku 2007 zatvorená kvôli rekonštrukcii priestorov, v ktorých sídlila. Priestory sú už hotové, ale knižnica sa do nich nevrátila. Teraz sa čaká na úpravu ďalších priestorov, v ktorých by mala fungovať. Miestna knižnica v Rači musela odstúpiť priestory svojej pobočky v Krasňanoch inému subjektu, ktorému boli prenajaté.

Na druhej strane sme pozitívne aktivity zaznamenali napr. v Miestnej knižnici Vrakuňa, ktorá sa v oblasti akvizície a katalogizácie osamostatnila od Knižnice Ružinov a prešla na samostatné automatizované spracovávanie knižničného fondu v systéme Clavius. Štyri bratislavské verejné knižnice prevádzkujú každé leto letné čítarne v príjemnom okolí svojej knižnice, kde si návštevníci a čitatelia môžu oddýchnuť aj niečo prečítať. Ďalšie knižnice neúnavne poskytujú služby a pripravujú množstvo bezplatných podujatí pre verejnosť. A Mestská knižnica, Staromestská knižnica, Knižnica Ružinov,

Knižnica Bratislava – Nové Mesto a Miestna knižnica Petržalka, ktoré spojili sily, svojou činnosťou a vzájomnou spoluprácou zviditeľňujú existenciu všetkých verejných knižníc v hlavnom meste.

V oblasti vzdelávania, kultúry a čítania, ktoré aj v modernej informačnej dobe stále pretrvávajú, zastávajú knižnice (a nielen naše bratislavské) dôležité miesto. Či už je alebo nie je finančná kríza, poskytujú služby a stupňujú informačné a vzdelávacie aktivity, ktoré do modernej spoločnosti určite patria.

**Aký bol rok 2008
v mimobratislavských
verejných knižniciach**

Anna Šavarová

Ako pracovali knižnice okresov Pezinok, Malacky a Senec v roku 2008

Knižnice okresov Pezinok, Malacky a Senec patria pod metodickú pôsobnosť Malokarpatskej knižnice v Pezinku. Celkom je v regióne 69 knižníc, z toho 1 regionálna s krajskou pôsobnosťou, 5 mestských knižníc, 8 obecných knižníc profesionalizovaných a 55 knižníc s dobrovoľným knihovníkom. Z týchto knižníc 13 v minulom roku nepracovalo z dôvodov personálnych, priestorových a iných. Niektoré z nich od začiatku roku 2009 znovu obnovili svoju činnosť a niektoré požiadali MK SR o zrušenie. Sú to knižnice v Novom Svete, v Slovenskom Grobe, Kalinkove a v Chorvátskom Grobe. Knižnice v Čataji, Kostolnej pri Dunaji, Malinove, v Rovinke a Marianke s činnosťou buď začali, alebo v priebehu tohto roka plánujú činnosť obnoviť. Zmena nastala i v knižniciach s profesionálnym zamestnancom. Miestna ľudová knižnica v Závode prešla k neprofesionalizovaným a naopak Miestna ľudová knižnica vo Vištuku bola sprofesionalizovaná. Táto knižnica bola počas rekonštrukcie kultúrneho domu dva roky zatvorená. Po ukončení rekonštrukcie zahájila svoju činnosť už v nových priestoroch. V knižnici je

sprístupný internet a tak je plná detí, ktoré chodia nielen na internet, ale sú zároveň aj čitateľmi knižnice. Pozitívne zmeny v umiestnení obecných knižníc sme zaznamenali vo viacerých prípadoch a písali sme o nich v Občasníku č. 2/2008.

Knižničný fond

V knižniciach regiónu bolo v roku 2008 557 502 knižničných jednotiek (kn. j.), čo je oproti roku 2007 viac o 7 338 kn. j. Prírastok fondu bol 14 312 kn. j., z toho kúpou bolo získaných 7967 kn. j., darom 6297, 15 bezodplatným prevodom, výmenou 26 kn. j. Úbytok bol 7211 kn. j. Počet knižničných jednotiek na obyvateľa bol 3,25 čo je oproti roku 2007 menej o 0,26 kn. j. Počet kn. j. na čitateľa 46,63, oproti roku 2007 o 3,31 kn. j. viac. V porovnaní s rokom 2007 je celkový ročný prírastok vyšší o 2 822 dokumentov a úbytok je vyšší o 2 737 dokumentov. Z celkového knižničného fondu majú knižnice automatizovane spracovaných 173 163 kn. j., čo je 25,7%. V roku 2008 bolo spracovaných 31 696 kn. j. **Revízie knižničných fondov v roku 2008** boli vykonané v 14 knižniciach regiónu.

Výpožičky

Vo verejných knižniciach okresov Pezinok, Malacky a Senec v roku 2008 dosiahli 420 162 vypožičaných kn. j., čo je oproti roku 2007 viac o 165. Pokles počtu výpožičiek zaznamenala Malokarpatská knižnica, ktorá bola v mesiacoch júl a august zatvorená z dôvodu revízie knižničného fondu, maľovania väčšej časti priestorov a inštalácie up-grade programu ARL. Počet výpožičiek na obyvateľa bol 2,45. Počet výpožičiek na používateľa 35,14, čo je oproti roku 2007 zvýšenie o 1,16.

Výpožičky

	2008	2007	Rozdiel
Počet výpožičiek celkom	420 162	419 997	+ 165
Výpožičky pre deti	117 798	112 872	+4926
% výp. pre deti z počtu výp.	28,03	26,87	+1,16

Výpožičky podľa okresov

	2008	2007	Rozdiel
Okres Pezinok	217 907	225 042	- 7135
Okres Malacky	79 530	78 230	+ 1300
Okres Senec	122 725	116 725	+ 6000

Z celého počtu výpožičiek za všetky tri okresy bolo: 20,68% výpožičiek náučnej literatúry pre dospelých, 37,92% výpožičiek krásnej literatúry pre dospelých, 9,42% výpožičiek náučnej literatúry pre deti, 18,06% výpožičiek krásnej literatúry pre deti, 13,35% periodík.

86,13% z počtu výpožičiek tvorili absenčné výpožičky.

Používatelia

V roku 2008 knižnice okresov Pezinok, Malacky a Senec zapísali 11 955 používateľov, čo je oproti roku 2007 menej o 745. Počet detských čitateľov poklesol v porovnaní s rokom 2007 o 666 detí.

Používatelia

	2008	2007	Rozdiel
Používatelia celkom	11 955	12 700	- 745
z toho deti do 15 rokov	5028	5632	- 604
% použív. z počtu obyv.	6,98	7,11	- 0,13

Používatelia podľa okresov

	2008	2007	Rozdiel
Okres Pezinok	11 955	12 700	- 745
Okres Malacky	3565	3304	- 514
Okres Senec	3522	3304	+ 218

Používatelia do 15 r.

	2008	2007	Rozdiel
Okres Pezinok	1730	2055	- 325
Okres Malacky	1687	1646	+ 41
Okres Senec	1611	1931	- 320

% používateľov z počtu obyvateľov

	2008	2007	Rozdiel
Okres Pezinok	9,15	9,72	- 0,57
Okres Malacky	5,45	5,79	- 0,34
Okres Senec	6,68	6,09	+ 0,59

Počet čitateľov v roku 2008 poklesol o 745. Tento stav bol zapríčinený vysokým počtom nepracujúcich knižníc a revíziami knižničných fondov, ktoré sa vykonali v priebehu roka až v 14 knižniciach.

Kultúrno-výchovná činnosť

V roku 2008 verejné knižnice regiónu zorganizovali 545 kolektívnych podujatí. Oproti roku 2007 bol nárast o 98 podujatí. Veľký podiel na tom mala najmä Malokarpatská knižnica v Pezinku. Mesto Pezinok si pripomínalo 800. výročie prvej písomnej zmienky a zároveň 100. výročie narodenia hudobného skladateľa, pedagóga a výtvarníka Eugena Suchoňa, ktorý je rodá-

kom z Pezinka. Veľa podujatí bolo venovaných týmto významným výročiam mesta. V okrese Pezinok bolo zorganizovaných 209, v okrese Senec 163 a v okrese Malacky 173 podujatí. Počet hodín informačnej výchovy bol celkom 180. Ostatné podujatia boli zamerané najmä na besedy o knihách, kvízy, rozprávkové dopoludnia, výtvarné i literárne súťaže, hlasné čítanie, ale aj besedy so spisovateľmi, ilustrátormi, prekladateľmi, výtvarníkmi, a významnými regionálnymi osobnosťami. Boli to napríklad Oliver Solga, Luboš Jurík, Magda Juríčková, Petra Nagyová-Džerengová, Denisa Fullmeková, Peter Krištúfek, Veronika Šikulová, Viera Valachovičová-Ryšavá, Peter Wittgrüber, Milan Richter, Eva Hajnovičová a ďalší. Vzácnymi zahraničnými hosťami boli buddhistický filozof, básnik a fotograf Yu Hsi a básnik a prekladateľ Maurus Yang z Tai-wanu (preložil básne M. Rúfusa do čínštiny). Z netradičných podujatí boli „Noci v knižnici...“, Literárny kolotoč v zámockom parku - autorské čítania...

Bibliografická a rešeršná činnosť

Vykonáva ju Malokarpatská knižnica, ktorá vydala personálnu bibliografiu **Eugen Suchoň** (784 záz.n.) venovanú 100-tému výr. narodenia hudobného skladateľa. Vypracovaných bolo 43 rešerší na požiadanie používateľov.

Automatizácia knižničných činností a informačné technológie

V roku 2008 pracovali knižnice v BSK na 81 osobných počítačoch, oproti r. 2007 pribudlo 11 PC. Pre verejnosť bolo prístupných 34 PC z toho 32 pripojených na internet. Z celkového počtu 81 PC bolo 70 pripojených na internet. Jedenásť knižníc má zakúpený knižnično-informačný systém a pracujú v nasledovných programoch: Advanced Rapid Library, KIS MaSK, PROFLIB MARC 21 a TOPSET Stupava. Rozsah spracovania knižničného fondu je rôzny. Plne automatizovaná je Malokarpatská knižnica v Pezinku, ktorá pracuje v programe Advanced Rapid Library a od roku 2000 poskytuje internetové služby čitateľom aj širokej verejnosti.

Zamestnanci a hospodárenie

V minulom roku vo verejných knižniciach regiónu pracovalo celkom 36,65 zamestnancov (prepočítaný stav). Z toho ženy tvorili 93,72%. Oproti roku 2007 sa počet zamestnancov znížil o 0,78. Celkové príjmy knižníc okresov Pezinok, Malacky a Senec činili 15.571 891,-Sk, oproti roku 2007 viac o 1.388 991,-Sk. Prevádzkové dotácie od zriaďovateľa boli 14.207 188,-Sk, oproti roku 2007 viac o 1.298 588,-Sk. Tržby knižníc boli 1.208 985,-Sk, čo

je viac o 225 555,-Sk. Náklady na nákup knižničného fondu tvorili 1.982 833,-Sk, o 91 087,-Sk menej ako v roku 2007. Mzdové náklady boli vo výške 8.117 210,-Sk, čo je viac o 721 710,-Sk (valorizácia platov). Kapitálové výdavky dosiahli hodnotu 423 201,-Sk, čo je o 238 701,- Sk viac ako v roku 2007.

Jeden postreh za všetky...

Anna Gašparovičová

Pocťa Milanovi Rúfusovi

Velikán slovenskej poézie 20. storočia Milan Rúfus, ktorého poznajú čitatelia všetkých vekových kategórií a jeho Modlitbičky zaujímajú dôstojné miesto v každej kultúrnej rodine a samozrejme aj v každej verejnej knižnici, sa 10. decembra 2008 v relatívne dobrom zdraví dožil svojej 80-tyky.

Básnik, **ktorý bol od roku 1991 už trikrát navrhnutý na Nobelovu cenu**, sa dočkal iného medzinárodného ocenenia. Dňa 11. decembra 2008 v Divadle Astorka Korzo 90 v Bratislave si osobne prevzal cenu – **Zlatý rad Medzinárodného fóra 21. storočia Crane Summit** za poéziu, a stal sa tak prvým laureátom v histórii udeľovania tejto medzinárodnej ceny.

Medzinárodnú cenu Crane Summit 21. storočia založil taiwanský básnik, fotograf, vydavateľ a buddhistický mysliteľ – zámožný človek Dr. Yu Hsi. Zámerom tejto ceny je, ako povedal Yu Hsi – povzbudzovať básnikov v ich tvorbe, zvyšovať sociálny status básnikov a podporovať medzinárodnú kultúrnu výmenu. Básnik a mysliteľ z ďalekej ázijskej krajiny sa snaží o intenzívnu spoluprácu európskych a ázijských literátov. Kandidátov na cenu posudzovala 5-členná medzinárodná porota renomovaných básnikov. Jej členom je aj náš básnik, prekladateľ a vydavateľ Milan Richter.

Na slávnostnom odovzdaní ceny sa zúčastnili najvyšší politickí predstavitelia – podpredseda Vlády SR Dušan Čaplovič, štátny tajomník Ministerstva kultúry SR Ivan Sečík, za prezidentskú kanceláriu akademik Milan Čič a exprezident Michal Kováč s manželkou.

Milan Rúfus prijal túto cenu s pokorou a so skromnosťou jemu vlastnou sa pri preberaní ceny vyjadril, že bude dlho rozmýšľať nad tým, čím si túto cenu zaslúžil a ak bude mať šťastie, tak sa mu podarí na to aj prísť. Cena pozostáva zo zlatej plakety, diplomu a finančnej odmeny v amerických dolároch. V laudáciu pri odovzdávaní ceny Dr. Yu Hsi nazval nášho Rúfusa „Najjasnejšou hviezdou na básnickom nebi“. Avšak najvyššou poctou pre básnika Milana Rúfusa je preklad jeho básní do čínštiny. Milan Rúfus pri preberaní svojej knihy v čínštine s úprimným začudovaním poznamenal – „a kedy to stihli!“ Stal sa tak prvým slovenským básnikom, preloženým do tohto exotického jazyka. Rúfusove básne do čínštiny preložil taiwanský básnik žijúci v Paríži Maurus Yang.

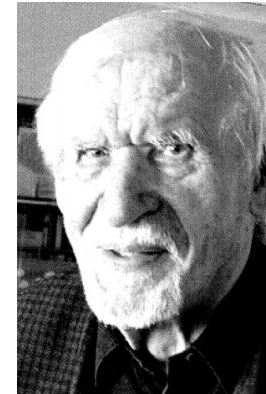
V deň osemdesiatich narodením básnika sa konal v Univerzitetnej knižnici v Bratislave Seminár o diele Milana Rúfusa. Vydavatelia, literárni vedci, básnici a prekladatelia jeho poézie v básnikovej prítomnosti predstavili staršie i nové knižné výbery básní aj 8 zväzkové súborné dielo. Na seminári, ktorý mal medzinárodné zastúpenie, sa zúčastnili prekladatelia z Českej republiky, Írska, Španielska a Taiwanu.

Obidve podujatia – seminár aj slávnostné odovzдание ceny Crane Summit 21. storočia za poéziu básnikovi Milanovi Rúfusovi k jeho životnému jubileu pripravilo Občianske združenie Svetový kongres básnikov a boli súčasťou programu Medzinárodného literárneho festivalu Jána Smreka, ktorý združenie úspešne organizuje nepretržite od roku 2000.

Prezident republiky Ivan Gašparovič dňa 8. januára 2009 pri príležitosti 16. výročia vzniku Slovenskej republiky udelil Milanovi Rúfusovi **vysoké štátne vyznamenanie Pribinov kríž I. triedy za mimoriadne zásluhy o kultúrny rozvoj krajiny**, ktorý v básnikovom mene prevzala manželka Magda Rúfusová. Milan Rúfus bol v tom čase hospitalizovaný v bratislavskej nemocnici pre problémy so srdcom. Dňa 11. januára 2008 jeho srdiečko doťklo navždy.

Milan Rúfus je autorom devätnástich básnických zbierok pre dospelých, desiatich kníh pre deti a niekoľkých esejí. Vo februári t.r. vychádza vo vydavateľstve Slovenský spisovateľ jeho posledná zbierka **Ako stopy v snehu**, ktorá uzatvára triptych **Báseň a čas** a **Vernosť** ako aj celú básnikovu tvorbu. Výbery Rúfusovej poézie boli preložené do viac ako dvadsiatich jazykov.

Majstre, česť Vašej pamiatke!

Anjeličku, môj strážničku

Anjeličku, môj strážničku,
opatruj moju mamičku...

Anjeličku, môj strážničku,
stráž mi moju mamku.
Mamička mi večer spieva
tichú uspávanku.

Ráno ma jej ústa budia
ako dotyk vánku.
Anjeličku, môj strážničku,
chráň mi moju mamku.

Anjeličku, môj strážničku,
opatruj môjho otecka...

Anjeličku, môj strážničku,
stráž mi môjho ocka.
Mám ho rada. Keď ho vidím,
zasvietia mi očká.

Viem, čo bude, keď mi občas
položí dľaň na vlásy.

Tvrdá bude od roboty,
ale mäkká od lásky.
Anjeličku, môj strážničku,
opatruj moju hviezdičku...

Anjeličku, môj strážničku,
opatruj každú hviezdičku.
Mne je smutno,
nie som rada,
keď hviezdička z neba padá.

Opatruj ju, anjeličku.
Stráž mi ju, nech neostane
po nej prázdno na nebíčku.

Anjeličku, môj strážničku,
opatruj našu Zemičku...

Anjeličku, môj strážničku,
opatruj našu Zemičku.
Keď si na jar líham na ňu,
až tak dobre je mi.
detičky sú ešte malé,
majú blízko k zemi.
Čo Zemička požičala,
to jej ony vrátia.
Ako keby Zemi boli
sestrička a bratia.

Ona dala ockov, mamy
všetkým deťom sveta.
Pánboh ju chcel, nuž ju stvoril.
Zemička je svätá.

Opäť si pripomíname ocenenia, ktoré boli udelené tvorcom kníh a knihám samotným za rok 2008

Eva Cíferská

**CENY UDELENÉ V SÚŤAŽI
NAJKRAJŠIE KNIHY SLOVENSKA 2008**

CENA MINISTERSTVA KULTÚRY SR VYDAVATEĽSTVU
ZA CELKOVÚ VÝTVARNÚ A TECHNICKÚ KVALITU KNIHY

Vydavateľstvo Ikar, a.s.
za knihu
Kamil Peteraj: **Toto je moja reč**

CENA MINISTERSTVA KULTÚRY SR AUTOROVI
ZA VYNIKAJÚCE ILUSTRÁCIE

Peter Uchnár
za knihu
James Matthew Barrie: **Peter Pan**

CENA MINISTERSTVA KULTÚRY SR AUTOROVI
ZA VYNIKAJÚCU GRAFICKÚ ÚPRAVU

Pavel Choma
za knihu
Ján Kudlička – Juraj Kuniak: **Mystérium krajiny**

CENA MINISTERSTVA KULTÚRY SR VYDAVATEĽSTVU

ZA BIBLIOFILSKÉ VYDANIE

Igor Cvacho

za knihu

Marián Geišberg: **Panta rei**

CENA MINISTERSTVA ŠKOLSTVA SR VYDAVATEĽSTVU
ZA UČEBNICU

Slovenské pedagogické nakladateľstvo - Mladé letá, s.r.o.

za knihu

Lýdia Melišková:

Matematika pre 9. ročník špeciálnych základných škôl

CENA ZVÄZU POLYGRAFIE NA SLOVENSKU TLAČIARNI
ZA MIMORIADNE POLYGRAFICKÉ SPRACOVANIE

Tlačiarne BB, spol. s r.o.

za knihu

Ladislav Bielik – Eugen Gindl: **August 1968**

CENA BIBIANY VYDAVATEĽSTVU
ZA NAJKRAJŠIU DETSKÚ KNIHU

vydavateľstvo **BUVIK**

za knihu

Milan Rúfus: **Anjeličku, môj strážničku**

CENA SLOVENSKEJ NÁRODNEJ KNIŽNICE
ZA ŠTUDENTSKÚ PRÁCU

Daniela Olejníková

za prácu

Slávik

NAJKRAJŠIE KNIHY SLOVENSKA 2008

Vedecká a odborná literatúra

(vrátane slovníkov, encyklopédií, duchovnej,
populárno-náučnej literatúry a príležitostných tlačí)

✿ J. Židek: Šéfkuchár v paláci

Fot. Stanislava Hanusz Hricová, graf. úprava Viera Fabianová, vyd. Ikar, a.s., Bratislava, tlač. Tlačiarne BB, spol. s r.o., Banská Bystrica

b) Krásna literatúra

✿ M. Lasica - M. Ormandík: Milanchólia

Il. a graf. úprava Marek Ormandík, vyd. Vydavateľstvo Slovart, spol. s r.o., Bratislava, tlač. Tlačiarne BB, spol. s r.o., Banská Bystrica

✿ M. Rúfus: Niešť bremeno a spievať

Il. Vladimír Kompánek, graf. úprava Peter Ďurík, vyd. Vydavateľstvo Matice slovenskej, s.r.o., Martin, Literárne informačné centrum, Bratislava a Neografia, a.s., Martin, a.s., tlač. Neografia, a.s., Martin

✿ K. Peteraj: Toto je moja reč

Il. Martin Augustín, graf. úprava Roman Gregor a Martin Augustín, vyd. Ikar, a.s., Bratislava, tlač. Tlačiarne BB, spol. s r.o., Banská Bystrica

c) Literatúra pre deti a mládež

✿ M. Rúfus: Anjeličku, môj strážničku

Il. Jana Kiselová-Siteková, graf. úprava Ľubomír Krátky, vyd. Vydavateľstvo BUVIK, Bratislava, tlač. Tlačiarne BB, spol. s r.o., Banská Bystrica

✿ La Fontaine, J. de: Bájky

Il. Ľuboslav Paľo, graf. úprava Peter Juriček, vyd. Petit Press, a.s., Bratislava, tlač. Východoslovenské tlačiarne, a.s., Košice

✿ J. Swift: Gulliverove cesty

Il. Peter Uchnár, graf. úprava Karel Šejna, vyd. Reader's Digest Výber Slovensko, s.r.o., Bratislava, tlač. Leo Paper Product Ltd., Čína

✿ S. Štepka: Lastovičie rozprávky

Il. Svetozár Mydlo, graf. úprava Viera Fabianová, vyd. Ikar, a.s., Bratislava, tlač. Tlačiarne BB, spol. s r.o., Banská Bystrica

✿ J. M. Barrie: Peter Pan

Il. Peter Uchnár, graf. úprava Branislav Gajdoš, vyd. Vydavateľstvo Slovart, spol. s r.o., Bratislava, tlač. Tlačiarne BB, spol. s r.o., Banská Bystrica

✿ P. Glocko: Rozprávky z čarovnej záhrady

Il. a graf. úprava Martin Kellenberger, vyd. DAXE, spol. s r.o., Bratislava, tlač. Polygraf print, spol. s r.o., Prešov

d) Učebnice

✿ L. Melišková: Matematika pre 9. ročník špeciálnych ZŠ

Fot. Jaroslav Melišek, il. a graf. úprava Igor Imro, vyd. SPN - Mladé letá, s.r.o., Bratislava, tlač. Polygraf Print, spol. s r.o., Prešov

✿ L. Melišková: Matematika pre 9. ročník ŠZŠ - Pracovný zošit

Fot. Jaroslav Melišek, il. a graf. úprava Igor Imro, vyd. SPN - Mladé letá, s.r.o., Bratislava, tlač. Slovenská Grafia, a.s., Bratislava

e) Knihy o výtvarnom umení a obrazové publikácie

✿ L. Bielik - E. Gindl: August 1968

Fot. Ladislav Bielik, graf. úprava Boris Meluš, vyd. Vydavateľstvo Slovart,

spol. s r.o., Bratislava, a O.K.O., Bratislava, tlač. Tlačiarne BB, spol. s r.o.,
Banská Bystrica

✿ **T. Huszár: Cigáni**

Fotografie a graf. úprava Tibor Huszár, vyd. Tibor Huszár, s.r.o., Modra –
Harmónia, tlač. Tlačiarne BB, spol. s r.o., Banská Bystrica

✿ **B. Bachratý: Květoslava Fulierová - Metamorfózy hud- by**

Il. Květoslava Fulierová, fot. Anton Fiala, graf. úprava Jarmila Zdráhalová,
vyd. a tlač. FO ART, s. r.o., Bratislava

✿ **J. Kudlička - J. Kuniak: Mystérium krajiny**

Il. Ján Kudlička, fot. kol., graf. úprava Pavel Choma, vyd. Liptovská galéria
P. M. Bohúňa, Liptovský Mikuláš, tlač. Tlačiarne BB, spol. s r.o., Banská By-
strica

✿ **Kol.: 111 diel zo zbierok Slovenskej národnej galérie**

Fot. archív, graf. úprava Jana Sapáková, vyd. Slovenská národná galéria,
Bratislava a Vydavateľstvo Slovarť, spol. s r.o., Bratislava, tlač. Tlačiarne BB,
spol. s r.o., Banská Bystrica

✿ **L. Petránký: Zolo Palugyay**

Il. Zolo Palugyay, fot. Peter Bližňák, Zuzana Mináčová a Mikuláš Ricotti,
graf. úprava Peter Bližňák, vyd. QEX, a.s., Trenčín, tlač. QEX-Print, s.r.o.,
Trenčín

f) Bibliofilské tlače

✿ **E. A. Poe: Havran**

Il. a graf. úprava Peter Ďurík, vyd. a tlač. Peter Ďurík, Martin, knih. sprac.
Lida Mlichová, Žilina

✿ **M. Geišberg: Panta rei**

Il. a graf. úprava Igor Cvacho, vyd. Igor Cvacho, Žilina, um. tlač Tibor Bal-

co, tlač. Solid Print, s.r.o., Žilina, knih. sprac. Lida Mlichová, Žilina

g) Študijné práce poslucháčov výtvarných a polygrafických škôl

✿ **Ako hľadal kolobeh šťastie**

Il. a graf. úprava Veronika Cabadajová, vyd. VŠVU, Bratislava, tlač. Ing.
Milan Boroš - COPEX, Bratislava

✿ **Slávik**

Il. a graf. úprava Daniela Olejníková, vyd. VŠVU, Bratislava, tlač. Bittner
print, s.r.o., Bratislava

✿ **Zvěřinec na Nilu**

Il. a graf. úprava Eva Švrčková, vyd. Eva Švrčková, Velké Bílovice, tlač.
VŠVU, Bratislava

✿ **Zvieracie povedačky**

Il. a graf. úprava Lucia Bíliková, vyd. SOŠ polygrafická, Bratislava, tlač.
Lucia Bíliková

Porota súťaže udelila zvláštne ocenenie vydavateľstvu

Fingertip Reading

za osobitnú starostlivosť venovanú postihnutým deťom
pri tvorbe kníh s hmatovými ilustráciami pre nevidiace deti

Hans Christian Andersen: Fairy Tales

Charles Perrault: Fairy Tales

Čo by vás mohlo zaujímať...

Verejné knižnice Bratislavského kraja v spolupráci s KKIV FFUK uskutočnili v uplynulom období **prieskum čítania dospievajúcej mládeže na základných a stredných školách v Bratislavskom kraji** na vzorke 1500 respondentov. V súčasnosti pracuje užší autorský tím na doladovaní konečnej verzie textu. Knižná publikácia by mala uzrieť svetlo sveta na jeseň 2009.

Ešte jednou zaujímavou záležitosťou sa zaoberajú verejné knižnice v Bratislavskom kraji. Vytvorili **komisiu pre prácu s elektronickými informačnými zdrojmi**, ktoré by bolo možné efektívne využívať v podmienkach práce verejných knižníc s prihliadnutím na ich špecifický charakter.

Slovenská pedagogická knižnica vydala **adresár akademických knižníc** (nachádza sa tu: <http://www.spgk.sk/?adresar-akademickych-kniznic>) a **príručku pre školského knihovníka** (<http://www.spgk.sk/?prirucka-pre-skolskeho-knihovnika>).

Mestská knižnica v Bratislave vydala inovovaný a aktualizovaný **adresár verejných knižníc v Bratislave**. Nachádza sa tu: (http://www.mestskakniznica.sk/oznamy/AdresarVKvBA_2009.pdf)

Vydavateľ a redakčná rada opäť (už sedemnásťkrát) ďakujú všetkým fyzickým a právnickým osobám za pomoc, vďaka ktorej uzrelo svetlo sveta a mohlo byť všetkým členom Krajskej pobočky SSK BK doručené toto číslo Občasnika.

Ďakujeme tiež všetkým autorom príspevkov, ktoré sú v ňom uverejnené, za to, že neváhali vziať do ruky „pero“ a prispieť tak k dotvoreniu a ozvláštneniu jeho obsahu.

Všetkým,
ktorým sa nedostalo niektoré číslo Občasnika v tlačenej podobe do rúk oznamujeme, že si môžu všetky čísla, ktoré vyšli od roku 2000 prezrieť v elektronickej podobe na adrese:

<http://www.kniznica-ruzinov.biz/?obcasnik-knihovnikov-bratislavskeho-kraja>

Čas síce rýchlo beží,
ale ešte nie je neskoro!
Prosíme všetkých,
ktorí ešte nezaplatili
členské na rok 2009,
aby tak urobili čo najskôr a podporili
aj týmto spôsobom činnosť a aktivity
Spolku slovenských knihovníkov,
ktorý s Vašou pomocou bude môcť
lepšie presadzovať a obhajovať záujmy
nášho stavu knihovníckeho
a jeho postavenie v spoločnosti!

ĎAKUJEME!

Knižnica Ružinov

Vám ponúka publikácie, ktoré vydala v rámci edície

VŠELIČO!

Sú to tri zväzky z pera Šaña Homôľku

**OŽIVENÉ ČASOM,
ZÁPISKY Z DOLINY**

a

PO ROKOCH,

v ktorých písomne zachytil veselé i vážne životné príbe-
hy a dobrodružstvá,
ktoré sa skutočne stali
a sú nefalšovaným svedectvom obdobia
dvadsiatych, tridsiatych a i neskorších rokov
minulého storočia.

Čitateľom, ktorí majú radi poéziu, je k dispozícii
knih Jozefa Mifkoviča

ZÁHORIE, VĎAKA TI

Publikácie si môžete zakúpiť na všetkých poboč-
kách Knižnice Ružinov vo výpožičnom čase!

Bližšie informácie:

<http://www.kniznica-ruzinov.biz>

alebo na tel. čísle: 02/44 45 47 04